

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 282/15

KLAGER: Adv. Carl Bore pva. Rolf-Cato Raade
ADRESSE: Dalan advokatfirma, Pb. 1214 Vika, 0101 Oslo
PUBLIKASJON: Avisa Nordland
PUBLISERINGSDATO: 19.08., 29.08., 01.09. og 12.09.2015
STOFFOMRÅDE: Kultur/offentlig
SJANGER: Kommentar-/nyhetsartikler
SØKERSTIKKORD: Kildekritikk og kontroll av opplysninger, samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 28.09.2015
BEHANDLET I PFU: 18.02.2016
BEHANDLINGSTID: 140 dager
KLAGEGRUPPE: Offentlig (advokatklage)
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Avisa Nordland (AN) publiserte **onsdag 19. august 2015 (kl. 09.03)** på sin nettutgave (an.no) et debattinnlegg under sitattittelen [«- Direktøren for Stormen opptrer mer som eieren av en saloon og bordell i det ville vesten»](#). Over brødteksten sto det:

«Les Morten Strøksnes' knallharde angrep på navngitte personer i Bodøs kultur- og maktelite.»

Videre ble det opplyst:

«Forfatter og skribent Morten Strøksnes satte igang en voldsom debatt etter sin kronikk om Bodøs kultur- og maktelite. Debatten gikk varm på lokale og sosiale medier. Nå kommer Strøksnes med sitt tilsvarende; et knallhardt angrep på navngitte personer i det han omtaler som Bodøs maktelite. an.no publiserer her hele innlegget fra Strøksnes, som har tittelen "Bodø Nuvel":»

Innlegget begynte slik:

«Kjære bodøværinger.

Ta en nærmere kikk på typene og miljøene som styrer byen på vegne av dere. For et par uker siden skrev jeg en spaltetekst som er blitt trykket i flere aviser (BT, Adresseavisen, Nordlys og Avisa Nordland). Teksten var et forsøk på å si noe kortfattet og subjektivt om Bodø, en by jeg er glad i og som er inne i en rivende

utvikling. Som ventet hang mange seg opp i en setning: 'Bodø har også lenge hatt rykte på seg for å være en ganske korrumpert by.' Flere av byens journalister er i harnisk over denne setningen. Noen tror det bryter med god presseetikk og snakker om Pressens Faglige Utvalg. Men det finnes ingen lover og regler mot å skrive en ufordelaktig setning om Bodø. Spesielt ikke når den er sann.»

Videre under mellomtittelen «Tuppen og Lillemor», skrev Strøksnes:

«Flere journalister i Avisa Nordland og Bodø Nu har hevdet at jeg farer med syltynne anklager. De vil ha konkrete eksempler.

Den sentrale personen i publikasjonen Bodø Nu er, og har alltid vært, Geir Are Jensen. Han er (ifølge seg selv) en nær venn av Stormen-direktøren Rolf-Cato Raade. I fjor høst, rett før åpningen av Stormen, portretterte Jensen sin kompis. I ingressen står det: 'Noen uker før åpningen fikk Rolf-Cato Raade tilbud om å bli ny direktør for Royal Scottish National Orchestra.'

Virkelig? Fikk en mann med så lite relevant erfaring, og som hadde gjort seg så upopulær som leder for Nordnorsk opera og symfoniorkester i Tromsø tilbud om en så prestisjetung stilling?!

Royal Scottish National Orchestra vet jo svaret. Til meg avviser kommunikasjonsavdelingen ved RSNO kategorisk at de har tilbudt Raade denne stillingen. 'Raade wasn't offered the post.'

Hvorfor sier Raade da, i samme intervju, ført i pennen av Geir Are Jensen: 'Jeg kjente spenningen i kroppen. Det ble noen netter med lite søvn. Men taimingen ble totalt feil. Det er Bodø og Stormen som gjelder. Punktum! Men det er faen så typisk at noe sånt dukker opp like før vi skal åpne dette huset... Jeg grubla fælt.' Noen lyver her. Jeg tviler sterkt på at det er Royal Scottish National Orchestra.»

Strøksnes skriver også at Bodø Nu har skrevet flere saker om Stormen-direktøren, blant annet:

«Den siste gladsaken kom for et par uker siden, da Rolf-Cato Raade 'slo til', under Bleken-utstillingen i Harald Bodøgaards galleri.

Er det virkelig slik kunst skal anskaffes til et nytt offentlig prestisjebygg som kostet 1,2 milliarder kroner? Ved at Stormens direktør får en plutselig innskytelse på en utstilling hos sin gode venn galleristen Harald Bodøgaard, som dessuten er utnevnt til kunstnerisk konsulent for Stormen?»

Strøksnes spør også:

«Er Stormen i trygge hender?»

Videre stiller Strøksnes spørsmål ved den økonomiske styringen av Stormen, og hvorvidt engasjementer og oppdrag er utlyst i henhold til regler. I denne sammenheng påpeker Strøksnes også hvilke relasjoner og bånd som skal foreligge mellom personer i ulike posisjoner. Strøksnes kommer dessuten inn på det han omtaler som «Stormen-skandalen» (som handler om driftsformen til kulturhuset; bystyret vedtok at det skulle driftes etter utleiemodellen, uten risiko for ekstra momsregning, slik tilfellet ble for Stavanger kulturhus, senere viste det seg imidlertid at bystyrets vedtak ikke ble fulgt opp, sekr. anm.):

«La oss holde oss i Stormen. Bystyret driver ikke kontinuerlig oppsyn med Stormen. Dermed er kulturhuset og pengebruken der i realiteten kontrollert av to gode kompisar: Rolf-Cato Raade og Morten Jakhelln.

Ordføreren har et overordnet ansvar. Men som alle i Bodø vet: Ordfører Hjartøy har tette bånd til både Raade og Jakhelln. Stormen-skandalen dreier seg om at Raade og Jakhelln – med rådmann Jensen i en høyst pussig, og kanskje illegitim rolle som støttespiller, siden Stormen ikke er hans ansvar – har overprøvd byens folkevalgte, noe som kan koste Bodøs skattebetalerne 60 millioner kroner.»

Om Stormen-direktøren, skriver Strøksnes også:

«Etter at Rolf-Cato Raade ble ansatt som direktør for Bodø Kulturhus har han brukt mye energi på å bli suveren enehersker i Stormen. For å oppnå dette har han benyttet sine kompiser i posisjon, og kvittet seg med folk han risikerte å måtte dele makt med.»

Derpå gir Strøksnes flere eksempler på hvordan han mener Raade skal ha klart å holde unna folk han ikke ønsket på Stormen. Etter flere kritiske spørsmål, konkluderer Strøksnes:

«Uansett, det er nå et rent vennelag som styrer Stormen. Det har alvorlige implikasjoner. Hvem skal for eksempel ansatte kunne snakke fortrolig med, eller varsle til, når alle vet at styreformann, ordfører og direktør er kompiser? Slike forhold avler underdanighet og frykt. Folk tør ikke å stå fram, verken internt eller offentlig. De vet det vil koste, ikke minst yrkesmessig, å legge seg ut med byens maktelite.»

Videre er en del av Strøksnes' innlegg direkte tilsvaret på tidligere publiserte kommentarer og innlegg, blant annet kommentarer skrevet av journalister i AN. Strøksnes kritiserer også AN, som han mener **«kunne være langt mer pågående og offensive overfor maktmiljøene i byen»**.

Under mellomtittelen **«Stormen saloon»** siterer Strøksnes også hvordan en journalistvenn som har dekket Bodøs kulturliv, skal ha beskrevet dette:

«Bodø er en by der også kulturlivet er preget av sterkt kameraderi og dobbeltroller. Det handler om å skaffe seg selv og sine egne fordeler. Holder man seg ikke inne med de riktige personene, får man verken jobb eller oppdrag. Bodøs kulturliv er som en bakteriekoloni i et reagensrør. På innsiden har alle det fint, helt til de drukner i sin egen skit. Bestemmelser tas stort sett i det skjulte. Folk er livredde for å snakke, for de vet de vil bli straffet for det.»

Strøksnes skriver videre:

«Journalisten velger å være anonym, og det er ikke vanskelig å skjønne hvorfor. To dager etter at min spalte hadde vært på trykk, møtte en venn av meg Rolf-Cato Raade etter en Sondre Lerche-konsert i Stormen. Raade var rasende, tok et jerngrep rundt håndleddet til vedkommende og skjelt ham ut. Han sa blant annet, foran mange vitner: 'Det er du som er informanten til Strøksnes!' Episoden var selvsagt høyst ubehagelig og ekstremt upassende (...) Dessuten er påstanden bare tull. (...) Det mest interessante er Raades språkbruk og fokus. En Stasi-offiser ville gjort det med større eleganse. Direktøren for Stormen opptrer mer som eieren av en saloon og bordell i det ville vesten – i tiden før lov og orden ble etablert. Mens bladfyken med hatten på snei, altså Geir Are Jensen, løper etter og noterer det maktpersonene ber ham om.»

Avslutningsvis påpeker Strøksnes hva Bodø trenger, og han kommer også inn på hva han skrev i sin første kommentar:

«Når Bodø skal gå fra stor småby til liten storby trenger den kritisk journalistikk og uavhengige ressurspersoner som ikke er bundet opp av lojalitet eller egeninteresse. Uten slike komponenter er byen, og byens majoritet, ute å kjøre. Et fungerende demokrati er avhengig [av] at denne rollen fylles av noen. (...) Er Bodø korrupt? I min opprinnelige kommentar om Bodø sa jeg faktisk ingenting om det. Jeg skrev at byen hadde 'ord på seg blant mange' for å være korrupt. Korrupsjon kan være så mangt. En type korrupsjon er at folk med makt, spesielt i offentlige stillinger, gir hverandre urettmessige fordeler og særbehandling. Selvsagt skjer dette i Bodø, som de fleste andre steder, i dag. Har det utviklet seg en spesielt uheldig kultur i Bodø, en kultur preget av kameraderi, nettverk, vennskap, dobbeltroller og inhabilitet? Svaret på det spørsmålet greier antagelig de aller fleste som har lest dette debattinnlegget å besvare selv.»

I debattinnlegget la AN også inn lenker til flere av de angrepne personenes tilsvarende svar. Blant annet ble Stormen-direktørens svar publisert samme dag, kl. 14.32, under tittelen «[Slik svarer Stormen-sjefen](#)».

Dagen etter, **torsdag 20. august 2015**, ble Strøksnes angrep også omtalt i Avisa Nordlands papirutgave. Saken var hovedoppslag under tittelen «**Knivskarp kritikk**», og oppslagsbildet var fra Stormen konserthus med direktøren i spissen. I henvisningsteksten sto det:

«**OPPHETET: Kommentarfeltene har gått varme etter at Morten Strøksnes kritiserte 'makteliten' i Bodø. Onsdag kastet han enda en fakkell på bålet, med et sju sider langt leserinnlegg der blant andre Rolf-Cato Raade får gjennomgå.**»

Saken ble omtalt over to sider på nyhetsplass, under stikk- og hovedtittelen «**Forfatter terger på seg kultur-Bodø. Går hardt ut mot 'makteliten'**». I brødteksten ble det referert hva Strøksnes kritikk omhandlet. AN skrev:

«I leserbrevet går han til angrep på navngitte personer han mener beveger seg på og over grensen for hva som er tillatt i et kommunalt foretak som Stormen. Kameraderi, løgner, skitne ansettelsesprosesser og regelbrudd er bare noen av karakteristikkene Strøksnes bruker. (...) Direktør Rolf-Cato Raade er en av dem som får gjennomgå. I teksten blir han beskyldt for blant annet: Å lyve om at han ble tilbudt en stilling som direktør for Royal Scottish National Opera i en artikkel i Bodø Nu. Å favorisere sine venner på bekostning av andre (...) Å drive Stormen som en suveren enehersker og uten respekt for politiske vedtak når det gjelder driftsmodell.»

Avisen opplyser også å ha vært i kontakt med Raade, men at han skal ha trukket seg fra intervjuavtalen, da han ville svare skriftlig. Avisen gjengir noe av det Raade skriver:

«Morten Strøksnes tar i sitt siste leserinnlegg i bruk uvanlig sterke ord, i sin iver etter å ta meg som person. Jeg føler behov for å svare på de spørsmål som blir stilt, men de sterke påstandene om min person får stå for hans regning. Det eneste jeg vil si er at jeg har store problemer med å kjenne meg igjen i de sterke karakteristikkene som jeg oppfatter har tydelig rot i en personlig agenda.»

AN viser også til at Raade har skrevet et lengre tilsvare som er publisert på an.no. Omtalen var for øvrig illustrert med bilder fra Stormen, samt foto av Strøksnes, Raade og styreleder i Stormen, Morten Jakhelln, som også kom til orde i artikkelen.

I en sidesak svarte en redaktør i Bodø Nu på kritikken fra Strøksnes, og i ytterligere en sidesak, forklarte ANs ansvarlige redaktør hvorfor Strøksnes innlegg ble publisert uten imøtegåelse:

«- Geir Are Jensen, Rolf Cato Raade og Morten Jakhelln ble umiddelbart etter publisering kontaktet av AN via mail, telefon og sms med ønske om raskt tilsvare og/eller intervju. (...) Dette er personer som både har ordet i sin makt, menneskelige ressurser og alle muligheter for å svare godt for seg. Det får de også anledning til å gjøre.»

Lørdag 29. august 2015 fulgte AN opp saken under tittelen «**Nettverksbyggerne**». Dette var hovedoppslag i papirutgaven, og i henvisningsteksten sto det:

«STORMEN: En konsentrert 'maktelite' dominerer kultur-Bodø. Korrupsjon og kameraderi, eller bare konspirasjonsteorier? Debatten deler byen i to.»

Saken ble dekket over åtte sider i avisens helgemagasin («Endelig helg»). På de to første sidene om saken hadde AN laget et nettverkskart «**over de viktigste aktørene i Stormen KF og hvilke relasjoner de har til hverandre**». I tillegg presenterte AN i en spalte på høyre side, under tittelen «**De fire store**», de fire viktigste personene i nettverket: Morten Jakhelln, Rolf-Cato Raade, Odd Emil Ingebrigtsen og Geir Are Jensen. Disse fire var også avbildet på avisens forside. De resterende seks sidene i dekingen inneholdt selve reportasjen. I ingressen sto det:

«Korrupsjon, kameraderi eller konspirasjonsteorier? Spekulasjonene rundt makteliten i Bodøs nye kulturhus er mange og debatten fargerik. Stormen har delt byen i to, men hva var det egentlig som skjedde?»

I brødteksten redegjorde AN for saken; hvordan det hele startet med voldsom suksess etter åpningen av det nye kulturhuset 14. november 2014, en suksess som varte i fire måneder frem til den «**første ripa i lakken**» - avdekkingen av at driftsmodellen ved Stormen var en annen enn den bystyret hadde vedtatt. AN gir en presentasjon av hva som skjedde, og det fremkommer at flere ga råd i forbindelse med valg av driftsmodell:

«For å utrede mulighetene blir et konsultentselskap hyret inn. Vi skriver nå 2011. Først ut er Ernst & Young. Deretter Bedriftskompetanse AS. Nummer tre i rekken er Advokatene Lervik og Gjørtz. Sistnevntes konklusjon, som blant annet er tatt for å forsikre at ikke Bodø kulturhus kommer i samme klemma som Stavanger, vedtas av et enstemmig Bodø bystyre - som følge av en klokkeklar anbefaling fra rådmann Rolf Kåre Jensen. Likevel: Stormen driftes etter samme modell som kulturhuset i oljebyen. Hva har skjedd? JO, i et 'lukket' møte, i alle fall utenfor bystyresaler og styremøter, har en liten gruppe mennesker, med styreleder Morten Christian Jakhelln og direktør Rolf-Cato Raade i spissen, bestemt seg for å sette til side bystyrevedtaket på bakgrunn av en fjerde utredning - bestilt av dem. Styret blir orientert etter at beslutningen er tatt. Men hvorfor? 'Fordi det er det beste for Stormen', er svaret som blir gitt.

Rådmannen har på sin side tatt en helomvending siden han overtalte bystyret (...) Rabalderet blir stort. (...) Det viser seg etter hvert at politikerne faktisk har blitt orientert, i formannskapet vel å merke. (...)»

Deretter kommer AN inn på selve debatten om Bodøs kultur- og maktelite, utløst av et innlegg skrevet av Morten Strøksnes:

MÅNEDENE GÅR. (...) Sommeren kommer, i alle fall ifølge kalenderen. For det er ikke så mye som minner om sommer i Bodø. I alle fall ikke før 'han derre Morten Strøksnes' vier byen orkesterplass i Adresseavisen, Nordlys og Bergens Tidende. 'Bodø har lenge hatt rykte på seg for å være en ganske korrumpert by' er setningen som drar temperaturen opp i byen. Han viser blant annet til momssaken og mener den beviser at Stormen i realiteten styres av en vennegjeng, en 'maktelite'. Uttalelsene setter sinnene i kok i halve Bodø. Andre halvdel hyller ham som en uredd stemme - i motsetning til lokalpressen.»

Videre gjengir AN også hovedlinjene i Strøksnes' andre innlegg, der «Stormen-direktør Rolf-Cato Raade og Bodø Nu-eier Geir Are Jensen blir viet desidert mest spalteplass». AN skriver:

«De to er venner. Nære venner, ifølge dem selv. For nære? Så nære at Jensen bruker Bodø Nu til å fronte sin venns agenda? (...) EKSEMPELET PÅ kameraderi som blir trukket fram i leserbrevet til Strøksnes, er et portrettintervju Geir Are Jensen skrev om Raade i forbindelse med åpningen av Stormen. Raade forteller i intervjuet at han har blitt tilbudt en stilling som direktør for Royal Scottish National Orchestra (RSNO), men at han takket nei. Strøksnes tror han bløffer og tar selv kontakt med orkesteret og mener å få bløffen bekreftet.»

AN har ettergått Strøksnes påstand og skriver:

«Men hvorfor skulle en kulturhussjef lyve om noe sånt? Raade svarer, etter fem dager, med å vise AN e-postene mellom et hodejegerbyrå i England og ham selv. Korrespondansen bekrefter at han var en foretrukket kandidat av hodejegerbyrået, men er det ensbetydende med å ha fått et faktisk jobbtilbud? På spørsmål fra AN om å få bekreftet at Raade var blant kandidatene, svarer RSNO at de verken vil bekrefte eller avkrefte. Men de fastholder nok en gang at han aldri har blitt tilbudt noen jobb hos dem. Så da får det bli opp til den enkelte leser å gjøre seg opp en mening om akkurat denne saken.»

I fortsettelsen omtaler AN relasjonene i nettverket som avisen har laget kart over. I denne sammenheng heter det blant annet:

«Duoen [Rolf-Cato Raade og Morten Jakhelln] jobbet sammen i Nordland Musikkfestuke, også da som styreleder og direktør. Da Stormen åpnet hadde de med seg en økonomi- og administrasjonssjef, en salgssjef og en markedsjef i ledergruppa. Her er stikkordene 'hadde'. Alle tre sa opp jobbene sine nesten samtidig. Rikke Waldemarsen, salgssjefen, forlot en hotelldirektørstilling i Trondheim for å jobbe i Stormen og sa opp uten å ha noe annet å gå til. - Tilfeldig, beskriver dagens Stormen-sjef. (...) TILFELDIG VAR det neppe at Raade og Jakhellns gode venninne Beate Tverbak ble hentet inn som erstatter. (...) Stillingen i Stormen er midlertidig vel å merke.

Og regelverket rundt midlertidige ansettelser er diffuse. Antakelig er ansettelsen innenfor, men ganske sikkert også et oppspill til den faste stillingen som har søknadsfrist neste fredag. (...)

FOR Å erstatte økonomisjefen, blir Grete Bang Ingebrigtsen tilsatt. Hun er gift med Odd Emil Ingebrigtsen, som igjen er nær venn av Raade. Riktignok får Raade vurdert sin habilitet i tilsettingsprosessen og blir 'frikjent' av HR-sjefen i Bodø kommune. Det sier han i alle fall selv. AN har bedt om å få utlevert dokumentasjon som bekrefter dette av HR-avdelingen i kommunen, men har til nå ikke mottatt dette. Selve tilsettingen av Bang Ingebrigtsen blir også vedtatt av en jury, ikke Raade selv. Sies det i alle fall. Dette er heller ikke dokumentert (...)

SUMMA SUMMARUM: Man begynner å ane konturene av et kommunalt eid kulturhus der samtlige av de øverste lederne har svært tette bånd til hverandre, både profesjonelt og privat.»

Temaet «korrupsjon» blir også berørt i ANs reportasje:

«DET ER slett ikke uvanlig å ta snarveier når det gjelder oppdragstildeling. Ei heller å 'dele opp' oppdrag slik at honoraret kommer under 100.000 kroners-grensa satt av EØS for hva som må ut på anbud. Uten at vi på noen måte antyder at dette er utbredt i Bodø kommune. Det har vi ikke belegg for å påstå, vi har nemlig ikke fått svar på innsynsbegjæringene vi har sendt til kommunen. Ivar Rommestad er opplæringsansvarlig i Fagforbundet Akershus og skriver samtidig masteroppgave om korrupsjon i kommunal sektor. Han understreker at han ikke kjenner saken i Bodø kommune fra annet enn media og uttaler seg på generelt grunnlag. 'Korrupsjon og inhabilitet henger sammen. Korrupsjon dreier seg ikke nødvendigvis om penger, men også om å oppnå fordeler. Dette kan i aller høyeste grad gjelde vennskap. (...)'»

I denne sammenheng stiller AN også spørsmål ved kommunens kontroll:

«Har de [Bodø kommune] god nok kontroll på glansbildet? I så fall: hvorfor skyver rådmann Rolf Kåre Jensen byens omdømme foran seg når det antydes forhold som kan grense til korrupsjon? Og hvorfor er ordfører Ole Henrik Hjartøy stum som en østers i denne saken (...)? Hadde dette kun vært en konspiratorisk og medieskapt situasjon, burde det ikke være en grei sak å legge fram dokumentasjon?»

Derpå tar AN også for seg Morten Strøksnes og hans eventuelle motiver for å sette i gang debatten. Her fremkommer det at også Strøksnes skal ha relasjoner som kan forklare hans initiativ:

«NÅ MÅ vi spole tilbake til start. Til jobben med å velge driftsmodell for Stormen. En jobb som siviløkonom Kari Nystad-Rusaanes var svært involvert i, og forberedte til behandling i formannskap og bystyre. Hun var også den eneste som fikk protokollført sin protest mot å endre driftsmodell da styret i Stormen ble orientert om dette av Morten Jakhelln. Kari Nystad-Rusaanes er gift med Roland Nystad-Rusaanes. Morten Strøksnes er blant parets beste venner og var forlover i bryllupet deres. (...)

KARI NYSTAD-RUSAANES og Rolf-Cato Raade er bitre fiender. Det er en av Bodøs best kjente hemmeligheter.»

AN gir en forklaring for uenigheten som skal ligge til grunn mellom Nystad-Rusaanes og Raade, og det stilles spørsmål ved om Nystad-Rusaanes ble forbigått i forbindelse med

ansettelse av ny biblioteksjef, og om denne prosessen var i tråd med regelverket. AN skriver så:

«Det ligger i kortene at duoen Raade/Nystad-Rusaanes ikke har verdens beste forhold, selv om ingen av dem sier det høyt. (...) BYEN ER delt i to. På ene banehalvdel står Morten Jakhelln og Rolf-Cato Raade og deres støttespillere. På den andre siden står Morten Strøksnes og ekteparet Rusaanes og de mange som er skeptiske til maktelitens tette bånd. Men kan det virkelig være 'bare en personkonflikt' som ligger bak de siste ukers debatt? Eller er det nettopp på grunn av denne personkonflikten at forhold nå rulles opp som kan få store konsekvenser for mange av byens mektigste? Kommer det i det hele tatt til å få konsekvenser?»

Mot slutten av brødteksten påpeker AN også hva som kan være problematisk ved for tette relasjoner:

«BRUK AV nettverk for å få gjennomført gode ting er vel og bra og ofte helt nødvendig. Og i en by på Bodøs størrelse er det umulig at ikke veier krysses både profesjonelt og privat. Problemene oppstår dersom disse nettverkene misbrukes for å ta snarveier, oppnå fordeler eller hindre personer man ikke kommer overens med deltakelse.»

Omtalen var illustrert med en rekke bilder, blant annet fra bystyresalen og Stormen konserthus, samt av de ulike personene som er omtalt.

Tirsdag 1. september 2015 publiserte AN i sin nettutgave en kommentar med tittelen [«Hvor er kunstnerne i Stormen-debatten?»](#). Her stiller ANs kulturleder, som tittelen indikerer, spørsmål ved hvorfor kunstnere ikke har tatt til orde i den pågående debatten. Han påpeker blant annet:

«Tradisjonelt sett har kunstnerne aldri vært redd for å si fra. Tvert imot. Det er en del av kunsten å være i dialog med omverdenen. Og det er en del av de fleste kunstnersinn å være glødende engasjert. Bare ikke i Bodø. Her sitter de musestille og er livredde for at sterke meninger skal spolere framtidige karrieremuligheter. Ingen tør tydeligvis mene noe som helst. Er det av frykt for å miste oppdrag? Sannsynligvis. I en bransje styrt av offentlige støtteordninger er det ingen som trenger si fra, men gud bedre så kjedelig denne øredøvende stillheten er. Er det virkelig ingen av utøverne i Stormen som mener noe som helst om det som har kommet fram? Bodøs største og viktigste kulturinstitusjon får massiv kritikk og det hintes om kameraderi og korrupsjon. Og så er det ikke en eneste kunstner som bryr seg. Ingen støtte til Rolf-Cato Raade og Morten Jakhelln. Og heller ingen kritikk. Bemerelsesverdig. Og flaut!»

Lørdag 12. september 2015 kommer det et nytt, langt innlegg av Morten Strøksnes. Også dette publiseres på [an.no](#). Det har tittelen [«Bodøs valg»](#) og er strukturert i fire deler. Etter en innledning der Strøksnes viser til hva hans tidligere innlegg har ført til, skriver han under punkt 1:

«Den eneste negative tilbakemeldingen jeg har fått, med unntak av en offentlig Facebook-melding og Geir Are Jensens i Bodø Nu, er fra Rolf-Cato Raades advokat i Oslo. Raades fokus er tilsynelatende å finne 'tysterne'. I brevet truet de med injuriersøksmål om jeg ikke oppgir mine kilder. Det er naturligvis helt uaktuelt, jeg ville heller gått i fengsel. Heldigvis blir man neppe fengslet i Norge for å utnytte ytringsfriheten til å skrive kritiske leserbrev om offentlige personer. Spesielt ikke når de [på] vegne av fellesskapet forvalter budsjetter på flere titalls millioner i et nasjonalt kulturbygg til 1,2 milliarder. Dessuten hjelper det at det man skriver er sant.

I mitt brev stilte jeg en rekke spørsmål. Så vidt jeg kan skjønne er ikke ett eneste av disse besvart på en måte som *ikke* setter Stormen-ledelsen i et dårlig lys.»

Strøksnes stiller også nye kritiske spørsmål til Stormen:

«På grunn av leserbrevet har også de uverdige forholdene rundt Bodø Rythm Group, der deler av bystyret igjen oppfatter det som om de er ført bak lyset, kommet fram. (...)

Et par forhold er blitt forsøkt dementert av Stormen/Rolf-Cato Raade. Det ene angår programheftet som Big Picture/Beate Tverbak laget på oppdrag av Stormen. I et innlegg i Avisa Nordland hevder Sturla Hagen, ansatt i Stormen konserthus og ifølge AN en kompis av Raade, at jeg bare kunne ringt og sjekket dette. En ting er at AN over lang tid har hatt store problemer med å få ut informasjon fra Stormen. En annen ting er hva Hagen faktisk skriver: 'Men her er det ikke brukt en eneste kommunal/offentlig krone, da dette i sin helhet var et spleiselag fra 4 av våre sponsorer'.

Er det da slik at det finnes to økonomier i Stormen? En offisiell, og en som involverer penger fra sponsor, og som Stormen-ledelsen tror de kan bruke som de vil? Det var tross alt Stormen som først ble fakturert for oppdraget.»

For øvrig omtaler han igjen det forhold at Raade skal ha uttalt at han ble tilbudt stillingen som direktør ved RSNO, og Strøksnes står fast på at dette ikke stemmer.

Under mellomtittelen/del 2 omtaler Strøksnes blant annet hvordan styreleder Jakhelln i Stormen uttalte seg foran bystyret to dager tidligere:

«I bystyresalen torsdag inntok Jakhelln det jeg vil beskrive som en offerrolle overfor kritikken som er blitt reist mot Stormen. (...) I bystyresalen skrøt også Jakhelln over Raades evner som personalbehandler. Han har snakket med de som nå er tillitsvalgte. Men ringte styrelederen noen av de tre topplederene som sluttet i løpet av kort tid i Stormen, uten å ha en ny jobb å gå til? Har Jakhelln sjekket med arbeidstilsynet, som vel er rett vei å gå? Nei, han gikk til en tillitsvalgt ved Stormen, som selvsagt vet at mannen som spør, altså styreleder Jakhelln, er direktør Raades nære venn. Jakhelln ønsket å berolige bystyret. Det han egentlig gjorde, var å gi en nærmest perfekt illustrasjon på at situasjonen er fullstendig uholdbar. Flere ansatte ved Stormen sier anonymt at de opplever at det hersker en frykttkultur, men de tør ikke å gå oppover i systemet.

Det finnes ett unntak. Mens Jakhelln snakket for bystyret, kunne man gå rett ut på gata og kjøpe et eksemplar av Avisa Nordland. Der står en med nær tilknytning til Stormen fram på en dobbeltside. Det er Ulla-Stina Wiland som leder Nord-norsk jazzsenter. Artikkelen begynner slik: 'Jeg snakker på vegne av mange når jeg sier at vi ikke har tillit til Stormen-ledelsen...' Hun bekrefter den omtalte frykttkulturen i Stormen. (...)

Fra talerstolen i Bodø bystyre var budskapet at alt er i sin skjønneste orden. Påfallende mange så ned mens Jakhelln snakket.»

Strøksnes tar også igjen opp den tidligere omtalte driftsmodellen ved Stormen, og forholdene knyttet til hvordan bystyrets vedtak ble endret/ikke fulgt, og hvorvidt dette kom i stand.

I del 3 av innlegget kritiserer Strøksnes hvordan Raade tar til motmæle mot ham:

«Raades forsvarsstrategi har vært å gå etter et ektepar jeg kjenner i Bodø, og som ikke har noen aktive roller oppi den smørja som er skapt. Om han hadde visst hvem jeg hadde snakket med, og hva jeg av ulike hensyn *ikke* forteller, ville han vært mer ydmyk. At han i det hele tatt forsøker å ta oppmerksomheten bort fra egne disposisjoner i Stormen på denne måten, er etter mitt syn ekstremt lite tillitvekkende.

Det han sier er også et alvorlig angrep på meg. Som journalist og forfatter lever jeg av min troverdighet. Jeg har aldri latt meg bruke av noen. Det kan virke som om Raade rett og slett ikke fatter at det finnes folk som setter sin integritet høyere enn personlig vinning.»

Strøksnes kritiserer også sjefen i Bodø Nu, Geir Are Jensen, og imøtegår i denne sammenheng at vennskapet til det omtalte ekteparet er relevant i denne saken:

«Jensen tror han har avslørt noe når han i sitt svar skriver at jeg var forlover i ekteskapet til det aktuelle ekteparet. Det sto i Avisa Nordland lørdagen før, og da hadde jeg allerede sagt det samme på NRK.

Dette er ikke noe som noen har hatt grunn til å holde skjult. For det har ingenting med saken å gjøre.»

Videre heter det i innlegget:

«Det var Geir Are Jensen, og ingen andre, som fikk meg til å skrive mitt første leserbrev, fordi han avviste at det finnes noe som kalles korrupsjonslignende tilstander i Bodø - enda han selvfølgelig kjenner langt flere slike saker enn jeg gjør. Jensen ba om eksempler, og de er jo enkle å finne i hans vennekrets som sitter i sentrale posisjoner.»

Innledningsvis i siste og fjerde del av innlegget, skriver Strøksnes:

«Jeg har nå skrevet to leserbrev, helt uten noen egeninteresse eller vinning for øye. Grunnen er at jeg føler at jeg skylder Bodø en tjeneste. Der har jeg nemlig gjennom hele livet hatt fine opplevelser og møtt bra folk.

Bodøs befolkning, som betaler for Stormen, har krav på en full opprydning. Slik det nå er forvalter Raade mange titalls millioner i året for å drive det som minner om et bookingbyrå.

Slik ble det, etter endringen av driftsmodell som to eller tre personer gjennomførte bak ryggen på de folkevalgte.»

Mot slutten av innlegget viser Strøksnes igjen til Jakhellns uttalelser i bystyresalen, og Strøksnes konkluderer også med at Stormens styreleder må skiftes ut:

«I bystyresalen i går uttalte Stormens styreleder at han er glad for at det pågår en internrevisjon, slik at ting kan komme på plass. Jakhelln tror muligens at det

eneste som nå skal skje er at brudd på regelverk, og kanskje lover, skal pekes ut for ham og Raade, uten at det får konsekvenser. Ordfører Hjartøy holder tilsynelatende sin hånd over sine nære venner.

Kan man virkelig holde på slik som dette i dagens Norge, uten at det får noen konsekvenser? (...)

Nordlands viktigste kulturinstitusjon kan ikke styres av to venner, som har ansatt venner i nesten alle andre posisjoner, og der styrelederen og rådmannen delvis skylder på hverandre, mens bystyret har det egentlige ansvaret uten å kunne forvalte det ordentlig, og ordføreren tilsynelatende er inhabil på grunn av vennskapene?

Den nye styreformannen må være en mann eller kvinne hvis integritet og uavhengighet ikke kan stilles spørsmål ved. (...)

Og Bodøværingene må spørre seg selv hvilke type folk de vil ledes av.

Alt det andre får vi ta ved neste korsvei.»

KLAGEN:

Klager er direktør i Stormen Konserthus i Bodø, Rolf-Cato Raade. Han klager via advokat, og slik klager ser det, har Avisa Nordland brutt to punkter i Vær Varsom-plakaten: 3.2 som gjelder kildekritikk og kontroll av opplysninger, og 4.14 om samtidig imøtegåelse.

Etter klagers mening inneholder ANs publiseringer «omfattende krenkende omtale», der klager – under fullt navn og bilde – blir anklaget for «bl a løgn, korrupsjon, manglende fagkompetanse, maktmisbruk overfor aktuelle samarbeidspartnere (kunstnere) og overfor ansatte i virksomheten, inhabilitet/rolleblanding ved tilsettinger og innkjøp, voldsbruk, mv.». Klager bemerker også at «saken» er forsidestoff fem ganger i papiravisen i perioden 20. – 29.08.2015.

Klager opplyser å ha kontaktet AN i brevs form og spurt hvordan AN hadde kontrollert påstandene før publisering. Klager ba samtidig redaksjonen publisere en beklagelse fordi AN publiserte uten å gi klager samtidig imøtegåelse. Dette avviste avisa (se vedlegg, sekr. anm.).

I sin begrunnelse for de anførte bruddene viser klager til både veilederen for samtidig imøtegåelse og tidligere PFU-saker, der det blant annet gis eksempler på hvilke beskyldninger som utløser imøtegåselsesretten. I denne sammenheng påpekes det også at imøtegåselsesretten innebærer at «alle konkrete beskyldninger» skal forelegges den angrepne, at tidligere uttalelser normalt ikke oppfyller kravet til samtidighet, samt at samtidig imøtegåelse er sjangeruavhengig.

I klagen listes det opp en rekke beskyldninger klager mener han skulle fått imøtegått samtidig, blant annet (det påpekes at listen ikke er uttømmende/fullstendig):

- «Direktøren for Stormen opptrer mer som eieren av en saloon og bordell i det ville vesten»
- AN bruker klager som eksempel for påstanden om at Bodø er en «korrupt by»
- at klager har «så lite relevant erfaring» og utpekes som løgner («Noen lyver her»), i forbindelse med omtalen av at Raade skal ha blitt tilbudt direktørstillingen ved Royal Scottish National Orchestra
- at klager har gjort kunstinnkjøp til kulturhuset fra «gode venner»
- påstander om maktmisbruk, urettmessige oppsigelser mv.

- påstander om «kameraderi og dobbeltroller»
- påstander om lov- og regelbrudd

Selv om klager ikke ble gitt anledning til å ta samtidig til motmæle, anfører klager at AN forsto at kommentarartikkelen publisert 19.08.2015 utløste imøtegåelsesretten, idet AN blant annet har beskrevet kommentaren som «knallharde angrep på navngitte personer i Bodøs kultur- og maktelite». Det vises for øvrig også til den publiserte redegjørelsen fra AN, «[Derfor publiserte vi uten imøtegåelse](#)» (se vedlegg, sekr. anm.), som klager anser som en «utilstrekkelig» begrunnelse og bekreftelse på at AN bevisst unnlot å innhente samtidig imøtegåelse.

Når det gjelder publiseringen i ANs papirutgave 29.08.2015, anfører klager: «Selv om enkelte påstander fremsettes med noe forbehold, fremsettes totalt sett så vidt mange kritikkverdige beskrivelser som knyttes til klageren (...) at også dette må anses å inneholde 'sterke beskyldninger' som utløste krav om samtidig imøtegåelse (...) Dette må dessuten også sees i sammenheng med at reportasjen langt på vei er en fortsettelse av debatten rundt de mange og grove krenkelsene i Strøksnes' leserinnlegg publisert i AN, et leserinnlegg som også er tydelig omtalt i reportasjen her.» For øvrig opplyser klager at han verken «før eller etter publisering ble kontaktet for å uttale seg om innholdet i reportasjen».

Hva gjelder det påklagede innlegget publisert 01.09.2015, skrevet av ANs kulturleder, skriver klager: «Det hele gir inntrykk av at klage[r] utøver en slags usynlig kontroll overfor utøvende kunstnere som gir ham immunitet mot kritikk til tross for at han (angivelig) er korrupt, driver med kameraderi, inngår i vilkårlige kunstneroppdrag og generelt misbruker sin posisjon.»

Med hensyn til det anførte bruddet på Vær Varsom-plakatens punkt 3.2, anfører klager (med henvisning til uttalelsen i en tidligere PFU-sak ([074/09](#)), at påstander som publiseres må sannsynliggjøres. Klager mener også praksis viser at faktakontrollen som følger av punkt 3.2 skal være «tilstrekkelig aktsom med henblikk på publiserte påstander». Dessuten påpeker klager at punkt 3.2 (som 4.14) også er sjangeruavhengig. Klager gjentar at brevet, der AN ble bedt om å redegjøre for sin faktasjekk og hvilke kilder man baserte seg på, ikke er besvart, og klager skriver: «I mangel av svar og andre opplysninger, må det legges til grunn at mange, grove beskyldninger oppslagene i det vesentlige ikke er blitt faktasjekket overhodet, utover at det kommer påstander fra Strøksnes i et leserinnlegg. Det er alt for smalt og klart utilstrekkelig etter VVP punkt 3.2.»

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram. I denne sammenheng skal klager blant annet ha satt fram krav om økonomisk kompensasjon på 200.000 kroner, avindeksering av alle aktuelle artikler, samt beklagelse. AN responderte og presiserte at en minnelig ordning i PFU-saker ikke innbefatter spørsmål om økonomisk kompensasjon (se for øvrig vedlegg vedr. korrespondansen mellom partene).

TILSVARSRUNDEN:

Avisa Nordland (AN) avviser at det er begått presseetiske overtramp, og anfører at klagers opplisting av beskyldninger er «klagers tolkninger av innholdet». Ettersom klager også har

vist til at publiseringene innebærer «krenkende omtale», påpeker avisa: «Klageskriveren bør kjenne til at 'krenkende omtale' generelt ikke er noe som behandles i VVP.»

Når det gjelder klagers henvisninger til veilederen for samtidig imøtegåelse, minner redaksjonen også om at «veilederen allerede i punkt 1 understreker at retningslinjen omfatter kun 'sterke beskyldninger' og gjelder imøtegåelse av 'faktiske opplysninger', som altså innebærer at beskyldningene, påstandene både må være sterke og faktiske». AN skriver videre: «I punkt 2 trekkes det frem at samtidig imøtegåelse skal innhentes 'så vidt mulig', og i punkt 14 gjennomgår veilederen en del forhold som tilsier unntak fra et strengt krav om sjangeruavhengighet. Her trekkes blant annet frem det viktige hensynet til den løpende politiske debatt, som er det sentrale i vår sak.» AN anfører også at samtidig imøtegåelse ikke gjelder «uttalelser» eller «personangrep», og påpeker at det nettopp er beskrivelsen «angrep» avisa har brukt om kommentarartikkelen publisert 19.08.2015, «ikke sterke faktiske beskyldninger».

Hva gjelder klagers opplisting, anfører AN at «de aller fleste [punktene] åpenbart faller langt utenfor definisjonen av faktisk beskyldning». Slik AN ser det, handler mye om karakteristikker «uten reelt og faktisk innhold», og «meningsytringer om og tolkninger av de aktuelle forhold», ting som utløser tilsvarsretten (jf. VVP-punkt 4.15). AN skriver: «Felles for alle er at de er en fortsettelse av en debatt som har pågått lenge i Bodø, og som ble særlig intens gjennom de svar som forfatteren fikk til sin første kronikk om Bodø by, gjengitt i Nordlys, Bergens Tidende og Adresseavisen 31. juli 2015 og i Avisa Nordland 4. august 2015». (Se punkt 4 i ANs tilsvarende svar for mer om bakgrunnen for saken, sekr. anm.)

Med hensyn til påstanden om løgn («Noen lyver her»), mener AN dette er «kronikkforfatterens imøtegåelse av en påstand fra klager selv, om at han skulle være tilbudt stillingen som direktør i Royal Scottish National». AN forklarer: «Kronikkforfatteren har selv snakket med kommunikasjonssjefen i orkesteret, som bestemt benekter at klager er tilbudt noen stilling hos dem. Med dette som grunnlag skriver kronikkforfatteren at han 'tviler sterkt på' at orkesteret lyver – og det må jo være tillatt i en løpende offentlig debatt? Dessuten er slett ikke alle påstander om løgn vurdert som sterke og faktiske i PFUs praksis.» (AN lister i denne sammenheng opp en rekke slike saker, blant annet PFU-sak [327/14](#).)

Når det gjelder den påklagede kommentarartikkelen publisert 01.09.2015, opplyser AN at denne er skrevet av avisas kulturleder, og avisa anfører: «Enhver leser vil se at skribenten gir sine egne subjektive oppfatninger om hva som skjer og stiller spørsmål om hvordan og hvorfor – slik det er naturlig å gjøre i en pågående debatt.» Videre, hva gjelder innlegget publisert 12.09.2015, skriver AN: «På tidspunktet for publiseringen av dette innlegget er det gått mer enn fem uker siden Strøksnes første kronikk og debatt har pågått mer eller mindre sammenhengende i hele perioden, og om samme forhold. Det er vår påstand at også dette innlegget inneholder mer spørrende refleksjoner omkring Stormen og virksomhetene der, enn sterke, faktiske beskyldninger mot personer eller institusjoner som krever samtidig imøtegåelse.»

AN går likevel nærmere inn på et av klagers ankepunkt, påstanden – ellers spørsmålet – om det finnes to økonomier i kulturhuset. AN skriver: «Da Avisa Nordland i september krevde innsyn i sponsor- og leasingavtale om en bil, inngått med styreleders firma, ble leasingavtalen avsluttet med øyeblikkelig virkning, noe som er en solid bekreftelse på at det var rettmessig å stille spørsmål som dette.» (Se ANs vedlegg 2, artikkel i an.no 15.09.2015, sekr. anm.)

Når det gjelder klagers anførsel om brudd på VVP-punkt 3.2, skriver AN kort: «Vi viser til at det fra klagers side ikke er vist konkret til eksempler på beskyldninger av faktisk karakter, som ikke enten er belagt med kildehenvisning eller som inngår i relevant refleksjoner av stor allmenn interesse, og i en løpende debatt.»

For øvrig greier AN ut om bakgrunnen og sammenhengen de påklagede publiseringene inngår i. Slik AN ser det, startet saken om kulturhuset Stormen allerede 10.03.2014, «da Avisa Nordland publiserte den første artikkel om at en rekke kommuner med nybygde kulturhus risikerte å få en etterregning på momsbetaling». AN utdyper: «Stavanger kulturhus hadde da fått et krav om betaling av 250 millioner kroner. AN spurte naturlig nok om Bodø risikerte et lignende tilbakeslag for det nye kulturhus som var under bygging, men kommunen mente at driftsformen for Stormen ville bli annerledes og dermed uten risiko for ekstra momsregning etterpå. 27. mars 2014 vedtok Bodø bystyre at Stormen skal driftes etter utleiemodellen, ettersom dette var et entydig og klart råd i en utredning fra et advokatfirma for å sikre seg mot usikkerhet med tanke på moms mv.» AN opplyser at den likevel, 22.04.2015, kunne melde at «Kulturhuset Stormen slett ikke drives etter den såkalte utleiemodellen, slik bystyret hadde vedtatt». Bare få måneder etter vedtaket var en annen modell blitt valgt. I ANs publisering het det da: «- Stormen driver etter kompensasjonsmodell, bekrefter kulturhussjef Rolf-Cato Raade i en SMS til AN.»

AN redegjør for hva som skjedde videre i saken, og hva avisen har publisert i denne sammenheng (se ANs tilsvarende svar, punkt 4, s. 4–6, sekr. anm.), før den løpende debatten, som AN mener de påklagede publiseringene inngår i, startet. Det skjedde ifølge AN 04.08.2015 med publiseringen av [«den første kronikken fra Morten Strøksnes»](#) (kronikken ligger vedlagt, sekr. anm.).

AN anfører: «Etter dette har det nærmest gått i ett med innlegg fra mange kanter. Antakelig er diskusjonene omkring Stormen blant de heftigste debatter i Nordland på lang, lang tid. (...) Da det lokale journalistlaget inviterte til åpent møte i kulturhuset om kulturhuset, strømmet det til med et publikum som sprengte lokalet og kom opp et sted mellom 400 og 500 mennesker. Møtet ble overført på nett-TV, med omkring 5872 visninger i alt!» AN nevner også publiseringer som fulgte kronikken 04.08.2015, blant annet kommentarer skrevet av ANs egne medarbeidere. Flere imøtegikk Strøksnes, blant annet skrev ANs kulturleder 05.08.2015 under tittelen «Er det korrupsjon? Nei, det er bare dårlig dømmekraft», «at Strøksnes tok alt for hardt i. Å påstå at Bodø har rykte for korrupsjon 'er å overdrive stort', skrev Grønmo, men føyde til at det er synd at debatten ødelegges av slik retorikk, fordi Strøksnes har et poeng når han peker på altfor tette bånd mellom personer i ledene stillinger i byen.» Også klager fikk på trykk innlegg i denne sammenheng.

Slik AN ser det, innebar publiseringene «at da Avisa Nordland mottok Morten Strøksnes sitt andre innlegg om morgenen den 19. august 2015, hadde det foregått en intens debatt i 14 dager, i tillegg til 'forspillet' på vårparten og forsommeren 2015».

Om de faktiske forhold knyttet til publiseringen av Strøksnes' kronikk, opplyser AN at teksten ble mottatt kl.08.15 og publisert ca. kl.09. AN skriver: «Samtidig med publiseringen startet redaksjonen et arbeid for å få inn imøtegåelser fra berørte personer. Kontakten med klageren forløp slik: Journalist Siri Gulliksen fikk kontakt med Rolf Cato Raade på telefon noen minutter etter publiseringen ca kl 0910. Da ble Raade og Gulliksen enige om å møtes kl 1000 for intervju/imøtegåelse. Noen minutter før avtalen kl 1000 ringte Raade og utsatte møtet til kl 1200. Kl 1120 sendte Raade sms om at også intervjuavtalen kl 1200 kanselleres, og at han ville komme med et skriftlig tilsvarende/imøtegåelse senere på dagen. Klokket 1415

publiserte AN sak hvor [ansvarlig redaktør] forklarer hvorfor [han] valgte å publisere raskt. <http://www.an.no/debatt/derfor-valgte-an-a-publisere/o/5-4-147208> (vedlegg 4) Kl 1427 ble innlegg fra Raade mottatt i redaksjonen. Kl 1432 ble innlegget publisert som toppsak på an.no.»

I artikkelen om hvorfor AN publiserte uten imøtegøelser, skriver redaktøren blant annet: «Beslutningen var ikke enkel, men basert på en helhetlig vurdering. Debattformen fungerer slik at den veksler mellom svar og tilsvare. Dersom alle skulle svare samtidig i en opphetet debatt ville det blitt et salig kaos. Når alle roper i munnen på hverandre samtidig er det ikke debatt, bare støy. Leserbrevet fra Strøksnes er et nytt innlegg i rekken, som inneholder sterke påstander og tilsvare i en pågående debatt med høy temperatur. (...) Innlegget fra Strøksnes er provoserende, ironiserende og spissformulert. Innlegget utfordrer maktmennesker og sterke personligheter på saksområder av stor offentlig interesse. Dette er personer som både har ordet i sin makt, menneskelige ressurser, kommunikasjonsapparat rundt seg og alle muligheter for å svare godt for seg. Det får de også anledning til å gjøre. (...) AN vil fortløpende publisere tilsvarene så snart vi mottar disse. Det samme gjør vi dersom noen av aktørene takker ja til tilbudet om intervju. Vi tilbyr rikelig med plass og rom. Alle berørte vil slippe til.»

AN forklarer: «Samtidig med publiseringen startet vi altså et arbeid for å få inn imøtegøelser fra berørte. Vi tok umiddelbart direkte kontakt med fem sentrale personer, deriblant klager, men kan ikke unnlate å nevne i sammenhengen at i alt var hele 17 fysiske personer direkte navngitt i innlegget, pluss et dusin gjenkjennelige personer uten at navn var brukt, samt sju-åtte navngitte juridiske personer. Dette hører også med i en vurdering av realismen i å gjennomføre samtidig imøtegøelse på dette tidspunkt i en løpende debatt. Det var altså ikke slik at avisen publiserte med sikte på ikke å få inn andre synspunkter, men tvert imot brukte vi store ressurser på raskest mulig å få inn slike og ved å understreke i mitt innlegg at 'tilbudet står åpent', og at AN fortløpende vil publisere innlegg, understreket vi nettopp at an.no fungerer som løpende debattforum.»

For øvrig mener AN at en sentral del av Strøksnes' kritikk var rettet mot mediene i Bodø, og AN minner om at PFU har påpekt at mediene blant annet skal utvise romslighet i møte med kritikk som rammer dem selv. For øvrig lister AN opp de rundt 60 publiseringene som fulgte og inngikk i debatten videre (se ANs tilsvare, s. 9-10, sekr. anm.).

I sin argumentasjon for den kjappe publiseringen, før imøtegøelser var innhentet, viser AN også til at det er et poeng å utnytte «hurtigheten ved den elektroniske publiseringsformen (..) slik at alle parter raskt kan bidra i løpende debatt». AN peker også på hva PFU uttalte i [sak 318/12](#), om at det «å tilrettelegge for samfunnsdebatt er en sentral medieoppgave, og at det må være stor takhøyde i debatten». For øvrig sa utvalget også i samme sak: «Det er helt åpenbart at kronikken må oppfattes som sårende og at klageren hadde grunn til å reagere. Men utvalget mener samtidig at hensynet til samfunnsdebatt om et viktig tema, og klagerens samfunnsrolle og evne og mulighet til å ta til motmæle, må være avgjørende. Utvalget legger ikke minst vekt på Aftenpostens egen innsats for å korrigere et feilaktig inntrykk, både med endring av nettversjonen og tilrettelegging for debatt.»

AN viser også til eksempler fra andre PFU-saker, og skriver: «På bakgrunn av disse eksemplene på løpende debatt, kan det neppe være tvil om at Stormen-debatten har vært både intens og løpende. Det er også dokumentert i dette tilsvaret at klager i hele perioden er kommet til orde i ulike sammenhenger i vår avis. Det er derfor ikke grunnlag for å felle Avisa Nordland for brudd på punkt 4.14 eller 3.2. Derimot erkjenner vi at saken – i lang tid –

har utløst tilsvaretsrett etter Vær Varsom-plakaten punkt 4.15. Det har også avisen praktisert, og slik levd opp til Ytringsfrihetskommisjonens mantra om at 'ytring bør møtes med ytring' og til Vær Varsom-plakatens ånd om å praktisere åpenhet, rettferdighet og romslighet.»

AN tilføyer avslutningsvis: «Skulle avisen bli felt for å presentere ytringer i form og innhold som i denne saken, ja – da stenger man i realiteten for selve debatten. Det vil i så fall kunne få store konsekvenser for de muligheter redaktørstyrte nettmedier bør ha som seriøs debattkanal.»

Klageren avviser at det pågikk en løpende debatt og at den skal kunne frikjenne AN. Slik klager ser det, inneholder de påklagede publiseringene «sterke» og «faktiske beskyldninger» som omtalt i VVP. Klager henviser i denne sammenheng til opplistingene (strekpunktene) i avsnitt 2 i klagen, samt sitatet som er gjengitt i klagens punkt 2.4 (se s. 6 i klagen, sekr. anm.) Videre gjengir klager også nok en gang poenger hentet fra veilederen for samtidig imøtegåelse. Her heter det blant annet: «Påstander om hersketeknikk og maktarroganse kan gå klar, men ikke når den angrepne eksempelvis samtidig beskyldes for å være ansvarlig for at en rekke arbeidsplasser har gått tapt.» Slik klager ser det, er dette overførbart til publiseringen av 19.08.2015.

Klager påpeker at en veileder selvsagt ikke kan inneholde eksempler på alle beskyldninger som utløser imøtegælsesretten, og at et eksempel som ikke nevnes, er påstander om bruk av fysisk vold. Dette er en type påstand AN har publisert om klager, anføres det. Klager skriver videre: «Klageren finner ikke grunn til å fortsette denne detaljerte gjennomgangen av det totalt sett ekstremt store antall krenkende påstander (...) [D]et er klart at alle fire oppslag inneholder beskyldninger som klageren skulle hatt samtidig imøtegåelse på.»

Slik klager ser det, er også grensen mellom «faktiske beskyldninger og meningsytringer flytende», og klager erkjenner derfor at «enkelte av de påtalte utsagn, isolert sett, kan bli et skjønnsmessig spørsmål om utsagnet skal plasseres i den ene eller andre kategori». Klager fastholder imidlertid at AN har brutt VVP-punkt 4.14.

Med hensyn til innvendingene knyttet til VVP-punkt 3.2, anfører klager at AN «stadig [unndrar] seg fra å redegjøre for hvilke eventuelle kilder de hadde til støtte for de mange beskyldningene mot klageren i de påklagede artiklene». Klager bemerker: «Hva innlegget publisert 19.8 angår, erkjenner innklagede på side 7 i tilsvaret at innlegget ble publisert kun 45 minutter etter at teksten ble mottatt av redaksjonen. Denne opplysningen alene er nærmest en innrømmelse av at Avis Nordland brøt VVP punkt 3.2, da det ikke er praktisk mulig å gjøre en forsvarlig kildekontroll av alle beskyldninger på denne korte tiden. En sentral faktasjekk ville vært å gi klager samtidig imøtegåelse på beskyldningene. (...) Avis Nordland burde definitivt ha gjort mer for å undersøke om de ulike beskyldningene medførte riktighet.»

Når det gjelder ANs presentasjon av bakgrunnen for «den løpende debatten», som de påklagede publiseringene ifølge AN inngår i, mener klager fremstillingen er misvisende idet AN skriver at det nærmest «gikk i ett» etter publiseringen av Strøksnes' første innlegg 04.08.2015. Klager skriver: «I perioden mellom Strøksnes' første leserinnlegg (4.8.2015) og hans leserinnlegg nr. 2 (innlegg av 19.8, som er en del av grunnlaget for PFU-klagen), har Stormen kun blitt omtalt i fire oppslag i AN. Oppslagene har altså ikke gått 'i ett' i nevnte tidsrom (...) Det er først etter Strøksnes andre leserinnlegg, av 19.8.2015 (...) at man får den tilnærmet daglige omtalen av klageren og av Stormen i Avis Nordland.»

Klager legger også til: «En bør videre merke seg at det store antallet beskyldninger og personangrep mot klageren i Strøksnes' leserinnlegg av 19.8.2015, i det alt vesentlige var nye beskyldninger (...) Innklagedes egen kronologiske gjennomgang av oppslagene viser at AN-oppslagene før 19.8.2015 i praksis kun omtalte følgende forhold/temaer relatert til klager:

- Påstand om bruk av feil driftsmodell for Stormen Kulturhus (...)
- Påstand om at et arkiv var blitt fjernet/kastet
- To Stormen-leder[e] hadde sagt opp sin stilling (...)

Det er for øvrig verdt å merke seg at klageren selv i liten grad har uttalt seg i de ulike debattene rundt Stormen kulturhus. Avis Nordland har systematisk unnlatt å innhente samtidig imøtegåelse fra klageren.»

Klager avviser altså at de påklagede publiseringene inngår i en løpende debatt, og viser i denne sammenheng til to forholdsvis ferske PFU-uttalelser som klager mener er relevante og har paralleller med foreliggende klagesak ([sak 220/15](#) og [sak 218/15](#)). Klager skriver: «Ikke noe sted er PFU inne på at det kunne være aktuelt å frifrinne GD (innklaget i 220/15) ut fra det store antallet artikler om bedriften, synspunkter om 'løpende debatt' eller liknende.» Videre imøtegår klageren relevansen av PFU-sakene AN har trukket fram i sitt tilsvaret.

Avisa Nordland anfører: «Klager hevder at det ikke pågikk en løpende debatt 'om de påklagde beskyldningene'. Det har vi heller ikke påstått. I vårt første svar dokumenterte vi at en debatt omkring driften av kulturhuset Stormen startet allerede 10. mars 2014. Dette ble en mer eller mindre løpende debatt fra 6. april 2015 – initiert av klager selv. Grunnlaget for oppslaget denne dagen var klagers bekymring for et mulig momskrav på grunn av driftsform ved kulturhuset. Det skulle vise seg gjennom våre reportasjer den 22. april at klager visste mer om mulig grunnlag for slike bekymringer enn de fleste andre. Den driftsform kulturhuset ble drevet etter, var en annen enn den bystyret hadde vedtatt, åpenbart fordi Stormen-ledelsen ønsket det slik. De påklagde utsagn i denne klagesaken er fremkommet som et ledd i den løpende debatt som oppsto etter denne avdekkingen, og som ble særlig intensiv etter Morten Strøksnes' innlegg i fire aviser i begynnelsen av august.»

Videre fastholder AN at publiseringene ikke innebærer brudd på VVP-punkt 4.14. Slik AN ser det, handler det derimot om meningsytringer og klagers tolkninger av innholdet. Når det gjelder påstanden om korrupsjon, anfører AN: «Strøksnes forklarte selv i sitt innlegg at han ikke påsto at Bodø var korrupt, men at byen hadde et rykte på seg om det.» Etter ANs mening er innlegget dessuten «primært [rettet] mot de to avisene i Bodø og flere av deres navngitte medarbeidere, men temaet var, som det hadde vært tidligere i den løpende debatten; driften ved Kulturhuset Stormen».

Hva gjelder påstandene om at klager sparker eller vil sparke ansatte, skriver AN: «Klager tolker innhold på sin måte og hevder deretter at dette er sterke beskyldninger. Innlegget inneholder ikke beskyldninger om at klager 'sparker' eller 'vil sparke', men stiller spørsmål ved ansettelsespolitikken ved kulturhuset, som den offentlige arbeidsplass det vitterlig er.» Heller ikke beskyldninger om bruk av fysisk vold, er noe AN mener å kunne gjenfinne i det publiserte: «Dette er nok et punkt der klager gir en egen tolkning av innholdet, og kaller det faktisk, sterk beskyldning. Det Strøksnes omtaler i sitt innlegg er følgende beskrivelse av en episode under et åpent arrangement: 'Raade var rasende, tok et jerngrep rundt håndledet til vedkommende og skjelte ham ut. Han sa blant 'annet, foran mange vitner: 'Det er du som er informanten til Strøksnes!''»

Med hensyn til klagers merknader knyttet til VVP-punkt 3.2, gjentar AN «at det fra klagers side ikke er vist til hvilke faktiske opplysninger som skal være feilaktige, eventuelt ikke er belagt med kildehenvisning eller ikke inngår i relevante refleksjoner av stor allmenn interesse», og AN avviser også brudd på dette punkt.

For øvrig mener AN at klager «åpenbart [har] lest dårlig» når han hevder «at det ikke har pågått noen løpende debatt etter Strøksnes' første kronikk 4.8.2015». AN anfører: «Det alt vesentlige av debatt i Stormen-saken er rett nok og naturlig nok skjedd på nett – og vi understreker at også begge de to påklagde og sentrale innleggene fra Morten Strøksnes 19.8. og 12.9. kun ble publisert på nett.» For øvrig gir AN nok en gang en kronologisk oversikt over debatten som fulgte etter publiseringen av Strøksnes første innlegg.

Hva gjelder ANs dekning og kontakt med klager, bemerker AN at da «vår redaksjon etter hvert avdekket at Stormen hadde innført en annen driftsmodell enn det Bodø bystyre hadde vedtatt, var det brått mye vanskeligere å få svar og dokumentasjon på diverse ting fra klager». AN anfører: «I ukene og månedene som fulgte har våre medarbeidere jevnlig spurt både klager, styreleder og kommuneledere om opplysninger og kommentarer. Raade er den som oftest ikke svarer på henvendelser, eller henviser til andre å svare – med mindre det er han selv som tar initiativet overfor oss om en 'positiv sak'. Vår kronologiske oversikt dokumenterer at dette har vært en løpende debatt, til dels også med et eget liv på nett og i andre medier, som har hatt sitt utgangspunkt i driften av Stormen helt siden vårparten.»

Slik AN ser det, er det derfor «direkte ufint og usant av klager å gi inntrykk av at AN systematisk har unngått å innhente kommentarer og imøtegeelser fra ham. Vår redaksjon er nesten daglig i kontakt med klager og hans stab, på grunn av kulturhusets sentrale funksjon i byens kulturliv. Klager er aldri blitt nektet spalteplass hos oss, verken for innlegg eller for muntlige kommentarer.»

Når det gjelder klagers henvisning til to forholdsvis ferske PFU-uttalelser, kommenterer AN: «Vi minner om at disse sakene ifølge avgjørelsene 'gjelder blant annet påstander om at han skal ha begått arbeidslivskriminalitet, bedrevet grov forskjellsbehandling av ansatte, at de ansatte skal være truet til taushet og utsatt for umenneskelig press, at klager skal ha trakassert de ansatte og tilbudt dem uverdige forhold' og at han skulle ha 'lurt sine ansatte og svindlet det offentlige.' Dette er altså helt andre og faktiske beskyldninger enn i vår sak.»

Klager kom etter avsluttet tilsvarsrunde med en tilleggskommentar, der det avvises at debatten i AN ble «initiert av klager selv», slik AN har påstått. Klager anfører: «Påstanden er ikke dokumentert og den bestrides av klager. Klager var definitivt ikke ute i media, herunder Avisa Nordland, og startet/initierte debatt om seg selv eller Stormen konserthus».

For øvrig uttrykker klager tilfredshet «med at det nå er tydeliggjort enighet om at de påklagede påstandene i leserinnleggene mv, ikke tidligere var omtalt i media».

Avisa Nordland skriver i en kort sluttreplikk: «Klager må gjerne bestride faktum, men det er godt dokumentert fra vår side at diskusjonene omkring kulturhuset Stormen startet med uvissheten omkring moms-spørsmålet i finansieringen av prosjektet. Den som brakte dette spørsmålet ut i det offentlige rom, var Stormens direktør, Rolf-Cato Raade.»

Hva gjelder den løpende debatt, presiserer AN: «Klager misforstår åpenbart bevisst vårt utsagn om den løpende debatt. Vårt poeng er at vi ikke har påstått at det har pågått en løpende debatt om *de påklagede beskyldningene*, men at beskyldningene er kommet i og som resultat av en pågående løpende, langvarig debatt.»